

GOSPODARNO RAVNANJE Z ODPADKI V LETU 2021

Murska Sobota, januar 2022

KAZALO VSEBINE

1	UVOD.....	3
2	KDO SMO IN KAJ DELAMO?	6
2.1	Osnovni podatki in dejavnost podjetja	6
2.2	Poslanstvo, vizija in vrednote podjetja.....	6
2.3	Procesni pristop in standardi, v skladu s katerimi poslujemo	7
2.3.1	Sistem kakovosti	7
2.3.2	Sistem ravnanja z okoljem.....	7
2.3.3	Sistem varnosti in zdravja pri delu	7
2.3.4	Sistem družbene odgovornosti	7
2.3.5	Standard ISCC EU za izpolnjevanje posebnih pogojev za zbiranje in obdelavo odpadnega jedilnega olja.....	8
2.3.6	Bonitetna odličnost	8
3	KAJ SMO DOSEGLI V LETU 2021?	9
3.1	Komunalni odpadki	12
3.2	Nevarni in posebni odpadki.....	19
4	NAČRTI ZA LETO 2022.....	21

1 UVOD

Spoštovani,

v uvodniku poročila o gospodarnem ravnanju z odpadki v letu 2020 sem zapisal, da »gre za leto, ki bi ga človek želel čim prej pozabiti«. Za leto 2021 pa lahko ugotovimo, da gre za leto, ki ga moramo zapisati v zgodovino podjetja z zlatimi črkami.

Izzivi iz leta 2020 so se nadaljevali tudi v letu 2021, a je bilo to za nas vseeno uspešno. Dosledna realizacija zastavljenih ciljev iz Strateškega razvojnega programa 2025 in odlično prilagajanje vsem izzivom, ki jih je pred nas postavilo poslovanje, se je udejanjilo v tem, da smo prvič v zgodovini podjetja presegli mejo 5 milijonov evrov realizacije.

Navkljub epidemiološkim razmeram smo uspeli dostojno obeležiti 30 let poslovanja podjetja.

Bili smo kos vsem izzivom povečanega obsega dela, včasih tudi z močno okrnjeno ekipo. Še enkrat več smo dokazali, da znamo in zmoremo. Iskrena hvala vsem sodelavcem za njihove, včasih izjemne, napore.

Leto 2021 je bilo še eno od investicijsko močnih let. S ciljno usmerjenimi investicijami želimo namreč izgraditi trdne temelje za preskok na višji nivo gospodarnega ravnanja z odpadki.

Z velikim veseljem smo sprejeli novico, da smo postali prejemnik nagrade za družbeno odgovornost Horus v kategoriji majhnih podjetij. To je še en dokaz več, da je strokovna javnost prepoznala naš prispevek in nas za to nagradila.

Vsekakor pa so največja nagrada za naše delo zadovoljne stranke, o čemer pričajo številna sporočila in zahvale, ki smo jih za svoje delo prejeli pred koncem leta. To nas motivira za uspešno delo tudi v prihodnje, hkrati pa je velika zaveza.

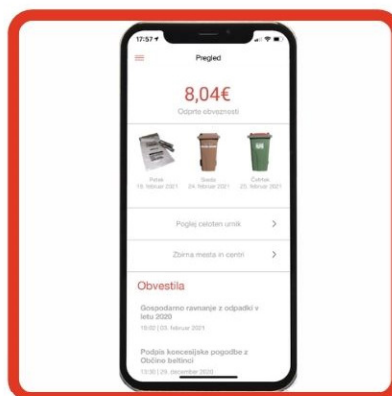
Verjamem, da nam bo tudi v letu 2022, ne glede na to, kaj nam bo prineslo, uspelo »ustvarjati zdravo okolje«. Skupaj s strankami in za njih.

Direktor:
Drago Dervarič, univ.dipl.ekon.

v 2021

2 KDO SMO IN KAJ DELAMO?

2.1 Osnovni podatki in dejavnost podjetja

Podjetje Saubermacher – Komunala Murska Sobota d.o.o. je bilo ustanovljeno 2. aprila 1991 in je v 50 % lasti 11 prekmurskih občin in v 50 % lasti podjetja Saubermacher Slovenija d.o.o. V letu 2021 smo ustvarili cca. 5,3 MIO evrov prihodkov in imamo trenutno 55 zaposlenih. Opravljamo javno službo zbiranja komunalnih odpadkov v 17 občinah na levem bregu Mure, nevarne in posebne odpadke iz gospodinjstev zbiramo v 19 občinah, nevarne in posebne odpadke iz industrije in obrti pa na območju celotne Slovenije.

V voznem parku imamo 11 vozil za odvoz gospodinskih, 3 vozila za odvoz industrijskih, 7 vozil za odvoz nevarnih in posebnih odpadkov ter 1 vozilo (cisterno) za čiščenje lovilcev olj in masti.

2.2 Poslanstvo, vizija in vrednote podjetja

Poslanstvo podjetja:

Ustvarjamo zdravo okolje

- za bivanje (čista narava)
- za zaposlene
- za ostale deležnike (kupci, dobavitelji, lastniki, ožja in širša družbena skupnost)

Vizija:

Postajamo vodilno podjetje, ki nudi celovite rešitve gospodarnega ravnanja z odpadki v Sloveniji, merjeno po:

- zadovoljstvu strank
- zadovoljstvu zaposlenih
- inovativnosti

Ključne prepoznane vrednote našega podjetja so:

- **usmerjenost k strankam**
- **skrb za zaposlene**
- **poslovna odličnost**
- **gospodarnost**
- **družbena odgovornost**

2.3 Procesni pristop in standardi, v skladu s katerimi poslujemo

2.3.1 Sistem kakovosti

V podjetju Saubermacher – Komunala svoje delo opravljamo v skladu z definiranimi temeljnimi in podpornimi procesi, ki imajo vsak svojega skrbnika. Temeljni dokument, v katerem je definiran način dela, je Poslovnik podjetja, pri obvladovanju procesnega pristopa pa nam je pomoč in vodilo standard vodenja kakovosti ISO 9001.

2.3.2 Sistem ravnanja z okoljem

Skrb za varovanje okolja izhaja že iz poslanstva in osnovne dejavnosti podjetja, ki v prvi vrsti zajema ustvarjanje zdravega okolja za bivanje – skrb za čisto naravo. Pri skrbi za okolje nam pomaga delovanje v skladu s standardom ravnanja z okoljem ISO 14001, v okviru katerega smo definirali tudi temeljne cilje na tem področju in jim sledimo vsi zaposleni.

Osnovna dejavnost podjetja je **gospodarno ravnanje z odpadki**, s čimer si prizadevamo udeležati prednostni vrstni red hierarhije ravnanja z odpadki:

2.3.3 Sistem varnosti in zdravja pri delu

V podjetju je ena od ključnih vrednot skrb za zaposlene, zato dosledno izvajamo politiko varnosti in zdravja pri delu, ki smo jo definirali kot nosilec certifikata varnosti in zdravja pri delu ISO 45001 in je dostopna na naši spletni strani. Da bi sistem varnosti in zdravja pri delu prinašal dodano vrednost, v podjetju deluje Odbor za varnost in zdravje pri delu. Številne aktivnosti na tem področju so usmerjene tudi v promocijo zdravja na delovnem mestu.

2.3.4 Sistem družbene odgovornosti

Družbeno odgovoren delodajalec

Pristopni certifikat R.Š. 011/2020

Podjetje je leta 2019 pristopilo k pridobitvi certifikata Družbeno odgovoren delodajalec, ki temelji na smernicah mednarodnega standarda za družbeno odgovornost ISO 26000 in ne vključuje zgolj zaveze k družbeni odgovornosti na najvišji upravljavski ravni v podjetju, temveč naslavlja vse zaposlene za aktivno sodelovanje pri zasnovi in izvajanju družbeno odgovornih aktivnosti v poslovanju podjetja. Vključuje 4 področja: organizacijsko upravljanje, usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja zaposlenih, medgeneracijsko sodelovanje ter varnost in zdravje pri delu. Nosilec pristopnega certifikata Družbeno odgovoren delodajalec smo od konca leta 2019. Vanj so se prenesle tudi vsebine, ki smo jih od leta 2011 izvajali v okviru certifikata Družini prijazno podjetje in od leta 2016 v okviru certifikata Trajnostno (oziroma Družbeno odgovorno) podjetje.

2.3.5 Standard ISCC EU za izpolnjevanje posebnih pogojev za zbiranje in obdelavo odpadnega jedilnega olja

Pohvalimo se lahko tudi z ISCC EU certifikatom, ki se nanaša na zbiranje in nadaljnjo obdelavo odpadnih jedilnih olj.

Glavni cilji ISCC sistema so: zmanjšanje izpustov toplogrednih plinov, trajnostno obdelovanje kmetijskih površin, varovanje naravnega življenjskega okolja, trajnostna pridelava z upoštevanjem socialnega vidika.

2.3.6 Bonitetna odličnost

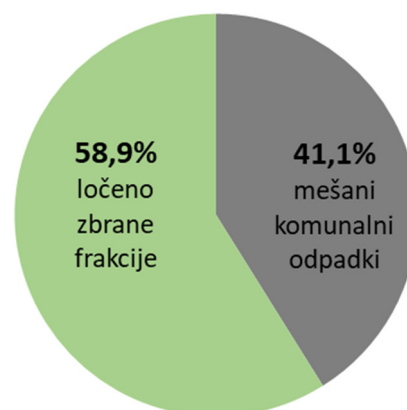
Podjetje Saubermacher – Komunala je že več let nosilec Certifikata platinaste bonitetne odličnosti, ki ga podeljuje Dun & Bradstreet Slovenija in potrjuje, da podjetje izpolnjuje najvišji mednarodni standard odličnosti AAA najmanj peto leto zapored in spada v platinasti razred bonitetne odličnosti v Sloveniji. Certifikat potrjuje naše gospodarno in družbeno odgovorno poslovanje.

3 KAJ SMO DOSEGLI V LETU 2021?

Podjetje Saubermacher – Komunala, ki je v letu 2021 praznovalo **30 let poslovanja podjetja**, je poslovno leto kljub izzivom zaradi zdravstvene situacije v državi zaključilo uspešno. Realizirali smo za naše podjetje rekordnih 5 milijonov EUR prihodkov. Poleg ekonomske uspešnosti smo bili uspešni tudi pri uresničevanju svojega poslanstva – ustvarjanju zdravega okolja za bivanje, zaposlene, kupce in ostale deležnike. V poročilu, ki ga prebirate, smo posebej izpostavili rezultate, ki se nanašajo na našo osnovno dejavnost - gospodarno ravnanje z odpadki.

Temeljni kazalnik na tem področju je **delež ločeno zbranih frakcij** v skupni količini zbranih komunalnih odpadkov, ki je **v letu 2021 predstavljal 58,9 %**, s čimer se pozitiven trend rasti deleža ločeno zbranih frakcij iz preteklih let nadaljuje. Količinsko manj zbranih odpadkov in manjši delež zbranih mešanih komunalnih odpadkov v skupni zbrani količini sta rezultat oziroma nagrada za dosedanje delo in razvoj podjetja tako na področju osveščanja, uvajanja novih storitev in nadgradnje sistema ravnanja z odpadki, seveda ob doslednem ločevanju odpadkov s strani uporabnikov, kot podpore lastnikov in lokalnih skupnosti pri naših prizadevanjih za trajnostno in družbeno odgovorno delovanje.

Bistvenih odstopanj oziroma sprememb na področju komunalnih odpadkov v letu 2021 ni bilo. Nadaljuje se trend rasti količin posameznih ločenih frakcij komunalnih odpadkov, ki pa je sedaj manj izrazit kot pred leti, ko smo šele začeli z odvozom nekaterih frakcij od vrat do vrat (npr. mešana embalaža, papir, biološki odpadki). **Skupna količina zbranih komunalnih odpadkov ostaja na ravni preteklega leta** (za slabih 64 ton manj kot v letu 2020), pri čemer se je količina mešanih komunalnih odpadkov zmanjšala za slabih 187 ton, količina ločenih frakcij pa povečala za 123 ton (1 %). **V letu 2021 smo tako v občinah, kjer izvajamo GJS zbiranja komunalnih odpadkov, zbrali povprečno 189 kg ločenih frakcij in 132 kg mešanih komunalnih odpadkov na prebivalca.** Še vedno raste količina ločeno zbranih frakcij, ki jih občani oddajo v občinskih zbirnih centrih in ki jih je vsako vključeno gospodinjstvo v letu 2021 v povprečju obiskalo 2,3-krat. Navedeno se odraža tudi v **rezultatih sortirnih analiz mešanih komunalnih odpadkov**, na katerih se ugotavlja sestava odpadkov v črnih zabojnikih, kjer je sicer še vedno velik delež frakcij, ki bi morale biti zbrane ločeno (cca. 44 % v letu 2021), a skozi leta se situacija počasi izboljšuje. Z namenom postaviti temelje za nadaljnje doseganje okolju prijaznih rezultatov in povečanja deleža ločeno zbranih frakcij, smo v drugi polovici leta v 4 občinah pristopili k storitvi **zbiranja stekla od vrat do vrat**. Z izvajanjem te storitve bomo začeli v letošnjem letu in želimo si, da bi se v prihodnje razširila tudi na ostale občine.

Na področju zbiranja **nevarnih in posebnih odpadkov** smo **v letu 2021 zbrali 14 % več odpadkov kot v letu 2020**, ko so nekatere dejavnosti bile več mesecev zaprte. Še naprej tako kot količina ločeno zbranih frakcij komunalnih odpadkov **raste tudi količina nevarnih in posebnih odpadkov iz gospodinjstev**, ki jih občani lahko oddajo ob posebnih sobotnih akcijah, med letom pa v zbirnem centru Murska Sobota in Beltinci. **Nevarnih in posebnih odpadkov iz gospodinjstev smo v letu 2021 zbrali slabih 129 ton, kar je 11 % več kot v letu 2020.**

V prizadevanjih za več ločeno zbranega jedilnega olja in tekstila, ki ga še vedno veliko konča v zabojnikih za mešane komunalne odpadke, smo nadaljevali z izvajanjem operacije **Pozabljeni resursi v okviru razpisa LAS Goričko 2020**. Tako smo v začetku leta postavili nove ulične zbiralnike za zbiranje rabljenih oblačil in odpadnega jedilnega olja v 12 naseljih, občanom v teh naseljih razdelili posodice za zbiranje jedilnega olja in jih osveščali preko različnih komunikacijskih kanalov. S postavitvijo 13 novih uličnih zbiralnikov za tekstil smo dosegli, da imajo občani vseh 17 občin, kjer opravljamo GJS zbiranja komunalnih odpadkov, možnost oddaje rabljenih oblačil 24 ur na dan, 7 dni v tednu. Tako že sedaj sledimo evropski direktivi o obveznem ločenem zbiranju tekstila iz gospodinjstev, ki bo stopila v veljavo leta 2025.

V času vsesplošne digitalizacije smo se poleg uvajanja brezpapirnega poslovanja znotraj podjetja lotili tudi iskanja rešitve za naše uporabnike in zaposlene ter **razvili lastno mobilno aplikacijo Saubermacher – Komunala**, ki je zaživela v začetku leta 2021. Le-ta omogoča obveščanje o odvozih s potisnimi sporočili, pregled informacij o plačilih, naročila posameznih storitev, aktualne informacije o storitvah ter podajanje povratnih informacij. Ob koncu leta 2021 je aplikacijo uporabljalo že čez 1.000 uporabnikov. V letu 2022 načrtujemo njeno nadgradnjo z rešitvami za poslovne subjekte.

2. aprila 2021 smo praznovali 30 let poslovanja podjetja, ki smo ga zaradi zdravstvene situacije obeležili nekoliko drugače kot smo jubileje obeleževali v preteklosti in sicer smo na spletni strani podjetja skozi galerijo 30 fotografij predstavili razvoj podjetja, še več podatkov in zanimivosti pa smo zbrali v izredni številki internega glasila Smetarske novine. Oboje je še vedno dostopno na spletni strani www.saubermacher-komunala.si. Ob praznovanju 30 let podjetja smo prejeli tudi posebno Županovo priznanje MO Murska Sobota, na katerega smo zelo ponosni.

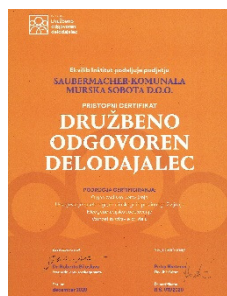
Investicijska sredstva smo v letu 2021 namenili za **nakup dveh sodobnih**, okolju prijaznih **smetarskih vozil** z motorjem euro 6, ki sta varčnejši in bolj prijazni za delo zaposlenih, in **izvedbo II. faze evidentiranja (označevanja) zabojnikov**, ki omogoča popis stanja na terenu, olajša reševanje reklamacij, je osnova za optimizacijo logistike. II. faza projekta je zajemala evidentiranje zabojnikov v občinah Beltinci, Črenšovci, Dobrovnik, Kobilje, Odranci in Turnišče, v letu 2022 pa bo sledilo še preostalih 10 občin.

Kljub prilagojenemu delu v šolah in vrtcih ter njihovem občasnem zaprtju, smo aktivno nadaljevali z delom z mladimi, kjer **osveščanje** prinaša najboljše rezultate. Uspešno smo tako spomladi zaključili tradicionalni natečaj za **VIZ Odpadno je uporabno 2020/2021**, v okviru katerega so otroci, učenci in dijaki **ustvarili 30 unikatnih glasbil**. Natečaj smo razpisali tudi v tem šolskem letu in pred mlade in njihove mentorje postavili izziv, da iz odpadnih materialov izdelajo unikatne **dekorativne izdelke za dom**. V mesecu novembru 2021 pa smo ob pomoči mladih obeležili **Evropski teden zmanjševanja odpadkov** in sicer smo jih povabili, da izdelajo letake za osveščanje z nasveti za preprečevanje in zmanjševanje odpadkov v domačem gospodinjstvu in njihovo ponovno uporabo. Vseh 15 letakov smo predstavili na naši spletni strani.

Naše delo, ki smo si ga načrtali v **Strateškem razvojnem programu 2025**, obvladujemo s pomočjo procesnega pristopa in različnih sistemov oziroma standardov, ki nam omogočajo lažji pregled, razvoj, prepoznavanje tveganj in priložnosti ter nam pomagajo, da delamo učinkovito in uspešno. V mesecu juliju smo tako uspešno **prešli iz starega standarda OHSAS 18001 na nov standard varnosti in zdravja pri delu ISO 45001** ter potrdili standarda kakovosti ISO 9001 in ravnanja z okoljem ISO 14001. Na navedenih področjih smo zaposlene, odgovorne za ta področja, tudi dodatno izobraževali.

Nadaljevali smo z izvajanjem ukrepov, ki smo si jih zastavili v okviru pristopnega certifikata **Družbeno odgovoren delodajalec**, ki smo ga prejeli decembra 2019. Ukrepi, ki jih izvajamo v okviru navedenega certifikata, zajemajo področja organizacijskega upravljanja, usklajevanja poklicnega in zasebnega življenja zaposlenih, medgeneracijskega sodelovanja ter varnosti in zdravja pri delu. Nekateri so novi, precej pa je takih, ki jih že dolga leta izvajamo v okviru certifikatov Družini prijazno podjetje in trajnostno podjetje.

V letu 2021 smo se soočali s fluktuacijo zaposlenih, kratkotrajnimi in dolgotrajnimi bolniškimi odsotnostmi, kar je **zahtevalo še dodatno skrb za zaposlene**, za katere sicer skrbimo z vpeljanimi pristopi, tudi preko aktivne promocije zdravja na delovnem mestu, ki smo jo v letu 2021 bili prisiljeni izvajati v prilagojeni obliki, in nenehnim izobraževanjem tako s področja našega dela kot širše – učenje za življenje. Izobraževanja so v letu 2021 v veliki meri potekala preko spleta.

Z namenom samoocene družbeno odgovornega poslovanja, smo se jeseni ponovno prijavili na **razpis za strateško nagrado za družbeno odgovornost Horus 2021**, ki jo podeljuje IRDO inštitut v skladu s smernicami ISO 26000 in vključuje analizo aktivnosti na področju človekovih pravic, delovnih praks, okolja, poštenih poslovnih praks, potrošnikov, vključevanja v skupnost in njen razvoj ipd. Tako smo meseca decembra 2021 **prejeli to nagrado v kategoriji majhnih podjetij**, ki je za nas potrditev, da ustvarjamo zdravo okolje na družbeno odgovoren način.

V duhu družbene odgovornosti smo se na pobudo zaposlenih tudi v letu 2021 namesto novoletnih daril poslovnih partnerjem **odločili za donacijo** pomoči potrebnim v naši družbi. Sredstva smo donirali **Zvezi prijateljev mladine za projekt Botrstvo**.

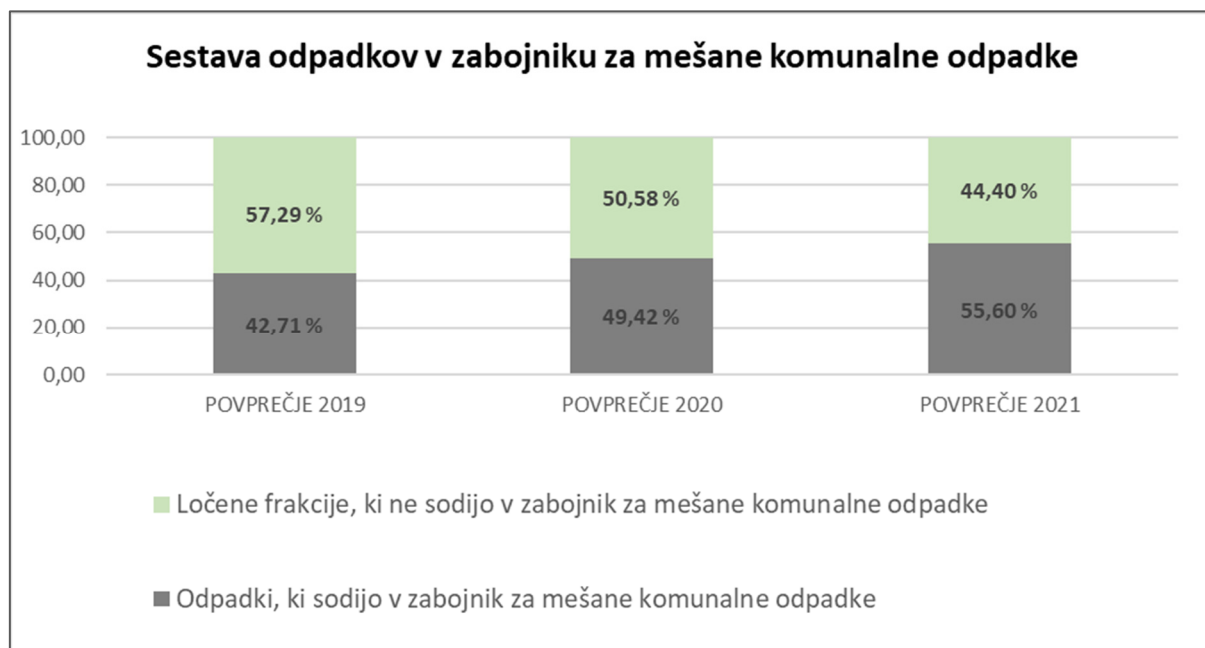
3.1 Komunalni odpadki

Tabela 1: Komunalni odpadki, zbrani v občinah, kjer opravljamo GJS zbiranja komunalnih odpadkov

	<u>2020</u>	<u>2021</u>	<i>Količina v tonah</i> <u>Indeks</u> <u>2021/2020</u>
• mešani komunalni odpadki	8.812,0	8.625,2	97,9
• biološki odpadki	3.903,8	3.860,3	98,9
• papir in karton	1.609,2	1.637,4	101,8
• steklo	914,6	915,9	100,1
• kovine	353,2	308,3	87,3
• plastika in mešana embalaža	2.583,5	2.606,7	100,9
• kosovni odpadki	1.867,3	1.920,2	102,8
• les	654,7	764,3	116,7
• električna in elektronska oprema	345,9	342,2	98,9
SKUPAJ ZBRANI KOMUNALNI ODPADKI	21.044,2	20.980,5	99,7

Opombe k tabeli: V tabeli so zajete količine, ki jih je zbralo podjetje Saubermacher – Komunala kot izvajalec GJS zbiranja komunalnih odpadkov v teh občinah, brez količin, ki jih na tem območju zberejo drugi izvajalci, zato se podatki razlikujejo od podatkov Statističnega urada RS.

V letu 2021 smo zbrali slabih 21 tisoč ton komunalnih odpadkov, kar je za slabih 64 ton manj kot v letu 2020. Skupna količina zbranih komunalnih odpadkov se torej v zadnjem letu ni bistveno spremenila, nadaljuje pa se **pozitiven trend zmanjševanja količin mešanih komunalnih odpadkov** in **več ločeno zbranih frakcij**. Količina zbranih mešanih komunalnih odpadkov se je tako v letu 2021 zmanjšala za dobra dva odstotka oziroma skoraj 187 ton. Rezultati so zagotovo posledica našega 30-letnega dela na področju **osveščanja in uvajanja zbiranja različnih ločenih frakcij komunalnih odpadkov od vrat do vrat**, torej na domačem dvorišču vključenih gospodinjstev. Delček pa k boljšim rezultatom zagotovo prispevajo tudi **sortirne analize mešanih komunalnih odpadkov**, ki jih v skladu z zakonodajo izvajamo v posameznih občinah enkrat oziroma dvakrat letno. Na osnovi rezultatov teh analiz namreč ugotavljamo, katere frakcije predstavljajo največji problem in predlagamo aktivnosti za boljše rezultate v prihodnje, uvajamo nove storitve ter občane osveščamo in spodbujamo k doslednemu ločevanju odpadkov na izvoru. Na prvem grafu na naslednji strani je prikazan delež ločenih frakcij komunalnih odpadkov v zabojnikih za mešane komunalne odpadke. Iz slike je razvidno, da je v letu 2021 delež odpadkov, ki v ta zabojnik sodijo, znašal le dobrih 55 %, ostalo so ločene frakcije, ki bi morale biti zbrane in predane ločeno. Rezultati se z leti izboljšujejo, a je kljub temu še veliko rezerv.

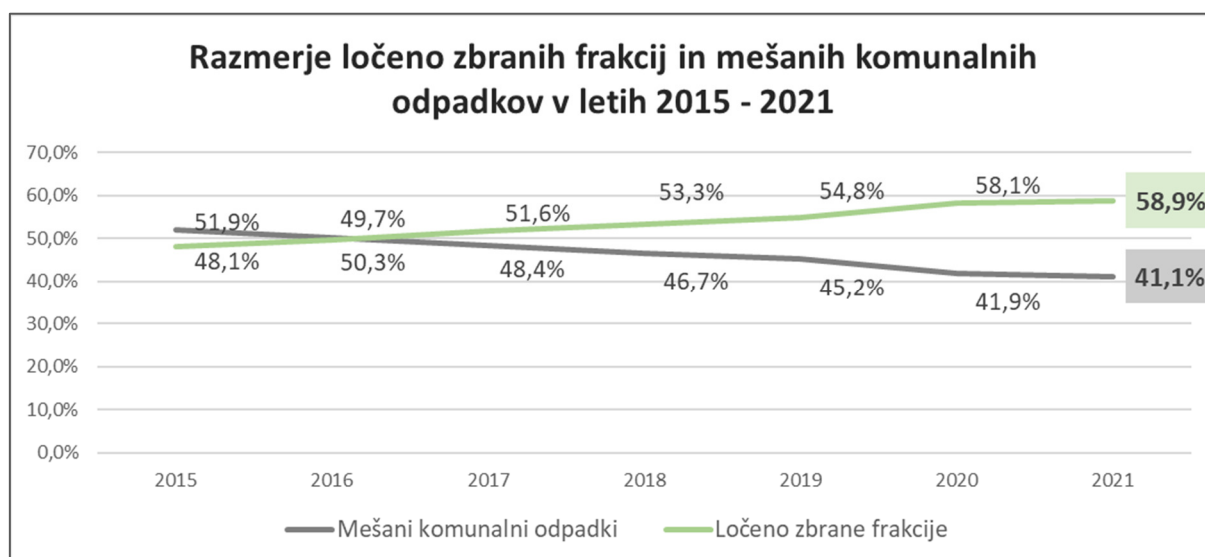

Analiza podatkov kaže, da se je od leta 2017 količina zbranih mešanih komunalnih odpadkov zmanjšala za 6,6 %, količina ločeno zbranih komunalnih odpadkov pa povečala za več kot 25 %. Skupna zbrana količina komunalnih odpadkov je od leta 2017 narasla za slabih 10 %.

Rezultat upadanja zbranih količin mešanih komunalnih odpadkov in rasti ločeno zbranih frakcij odpadkov je **rast deleža ločeno zbranih odpadkov** v vseh zbranih komunalnih odpadkih. V letu 2021 je bil ta **delež** že **58,9 %**, kar je za 0,8 odstotne točke več kot v letu prej.

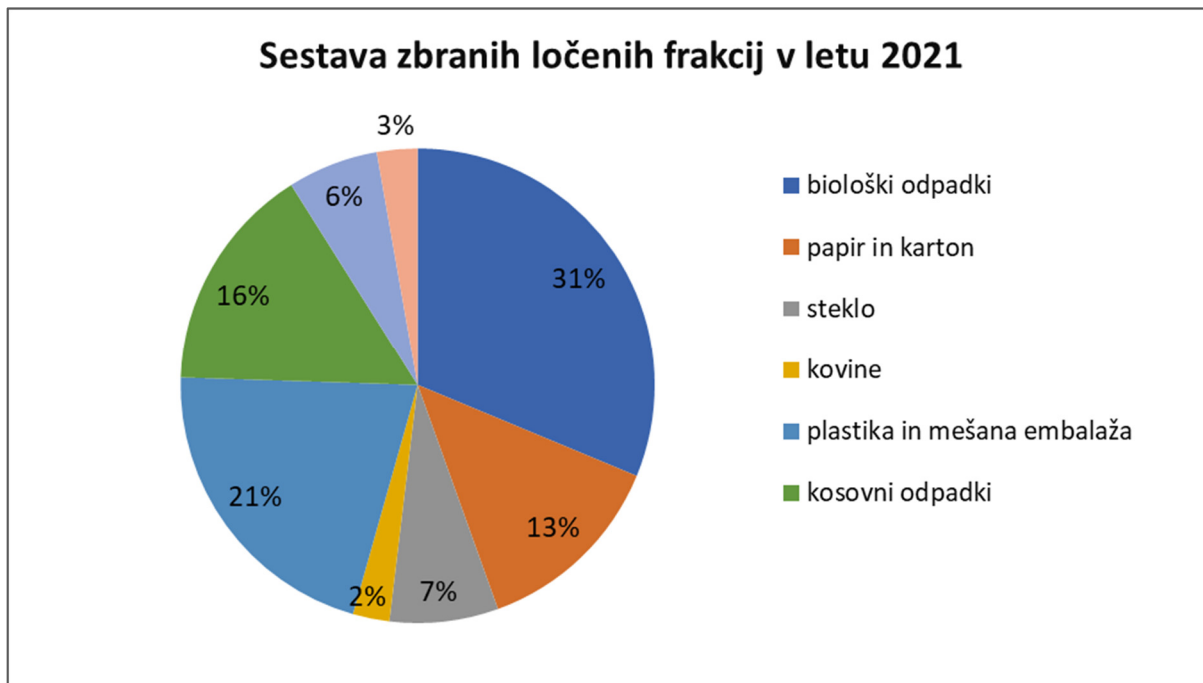
Delež ločeno zbranih frakcij v zbranih komunalnih odpadkih z leti torej raste, bi bil pa še večji, v kolikor bi bili v podatke zajeti tudi biološki odpadki, ki jih gospodinjstva, ki ne uporabljajo zabojnika za zbiranje bioloških odpadkov, odložijo na domači kompostnik. Delujemo namreč na pretežno ruralnem območju, zaradi česar je vključenost v ločeno zbiranje bioloških odpadkov nižja kot v mestnih naseljih. V ločeno zbiranje bioloških odpadkov z rjavim zabojnikom je bilo v letu 2021 vključenih 35 % vseh gospodinjstev, je pa ta delež med občinami zelo različen (največji delež gospodinjstev je seveda vključenih v MO Murska Sobota).

Razmerje med ločenimi frakcijami in mešanimi komunalnimi odpadki skozi leta je prikazano na spodnjem grafu. Iz grafa je razvidno, da delež ločenih frakcij skozi leta vztrajno raste.

Med ločeno zbranimi frakcijami predstavljajo v letu 2021 največjo količino biološki odpadki (32 %), mešana embalaža in plastika (21 %), kosovni odpadki (16 %) ter papir in karton (13 %). V primerjavi z letom 2020 se struktura zbranih komunalnih odpadkov ni bistveno spremenila.

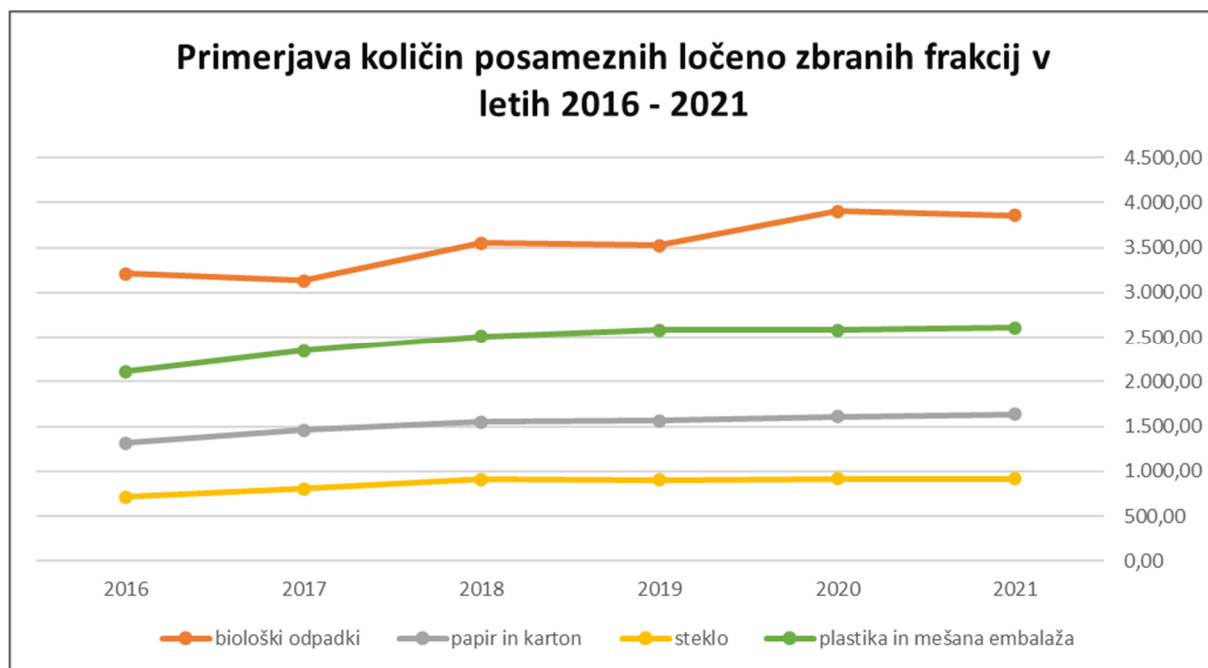
Podrobneje je sestava zbranih ločenih frakcij v letu 2021 prikazana v naslednjem grafu.

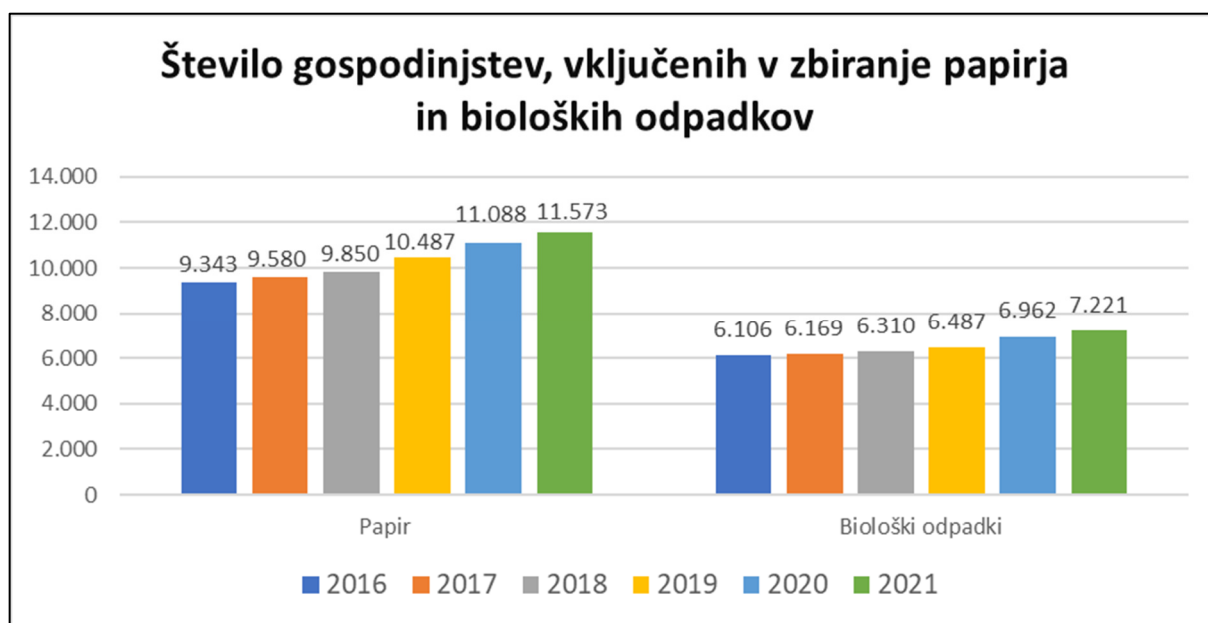
V grafu na naslednji strani je prikazano gibanje količin posameznih ločenih frakcij v zadnjih 6 letih. Iz grafa je razvidno, da v zadnjih letih ne prihaja do bistvene rasti količin zbranih ločenih frakcij kot v letih, ko smo uvajali zbiranje različnih frakcij odpadkov po sistemu od vrat do vrat. Stagnacijo količin ločenih frakcij lahko pripišemo tudi vedno večji usmerjenosti tako končnih uporabnikov kot proizvajalcev k trajnostnemu razmišljanju. Nekako stopa v ospredje biorazgradljiva in povratna embalaža, h kateri proizvajalce silijo nove EU direktive. Kljub vsemu **se je zbrana količina mešane embalaže in plastike od leta 2017 povečala za 11 %.**

Zbrana količina papirja in papirne embalaže v zadnjih letih sicer raste, vendar v zadnjih treh letih povprečno le za 2 % letno, saj ni več tako izrazitega vključevanja novih uporabnikov v zbiranje te frakcije z zabojnikom v domačem gospodinjstvu. V zadnjih petih letih se je količina ločeno zbranega papirja in papirne embalaže povečala za četrtno. V zbiranje papirja od vrat do vrat z zabojnikom v gospodinjstvu je bilo v letu 2021 vključenih dobrih 56 % gospodinjstev. Na novo smo v letu 2021 vključili 485 novih uporabnikov.

Količina zbranih bioloških odpadkov se je v letu 2021 v primerjavi z letom 2020, ko je bila posebno visoka, malenkost zmanjšala (za 1,1 %). Zbrali smo jih nekaj manj kot 4.000 ton. V zbiranje bioloških odpadkov z rjavim zabojnikom, ki se ga poslužujejo gospodinjstva, ki bioloških odpadkov ne kompostirajo na domačem kompostniku, se je v letu 2021 na novo vključilo 259 uporabnikov. V skladu z Uredbo o ravnanju z odpadki biološke odpadke odvažamo enkrat tedensko v poletnem in enkrat na dva tedna v zimskem času. V zadnjih petih letih se je količina bioloških odpadkov povečala za 20 %.

Spodnji graf prikazuje rast števila vključenih gospodinjstev v ločeno zbiranje papirja in bioloških odpadkov z zabojnikom v domačem gospodinjstvu v zadnjih šestih letih.

Iz tabele 1 na strani 12, kjer je primerjava zbranih frakcij komunalnih odpadkov v letih 2021 in 2020 lahko ugotovimo, da v letu 2021 ni prišlo do bistvenih sprememb pri količini zbranih posameznih frakcij odpadkov. Iz tega lahko sklepamo, da so povzročitelji odpadkov nekako osvojili ločeno zbiranje odpadkov in v primeru, da se ne uvajajo nove storitve in ne prihaja do bistvenih sprememb na področju zakonodaje, ni pričakovati posebnih odstopanj navzgor ali navzdol.

Nadaljuje se trend rasti ločeno zbranih frakcij v 14 občinskih zbirnih centrih, katerih upravljalca je naše podjetje. Količina ločenih frakcij je bila v letu 2020 zelo visoka, kar lahko vsaj v določeni meri pripišemo čiščenju dvorišč, garaž, podstrešij in stanovanj, saj smo bili zaradi epidemije koronavirusa več doma, zato bi pričakovali, da bo v letu 2021 enaka ali celo manjša. Je pa bila **v letu 2021 ta količina za 4 % večja kot v letu 2020**, kar dokazuje, da so se občani navadili sprotne oddaje ločenih frakcij, ki jih ne morejo predati na svojem dvorišču in zbirne centre pridno uporabljajo. Iz spodnje tabele je tako razvidno, kolikokrat je v letu 2021 posamezno vključeno gospodinjstvo v povprečju obiskalo občinski zbirni center. Z izjemo dveh občin je **vsako gospodinjstvo**, vključeno v organizirano zbiranje komunalnih odpadkov, **zbirni center** v povprečju **obiskalo** vsaj enkrat, skupaj v vseh občinah pa **povprečno več kot dvakrat**. Skupaj smo v letu 2021 v vseh zbirnih centrih zabeležili 43.508 obiskov.

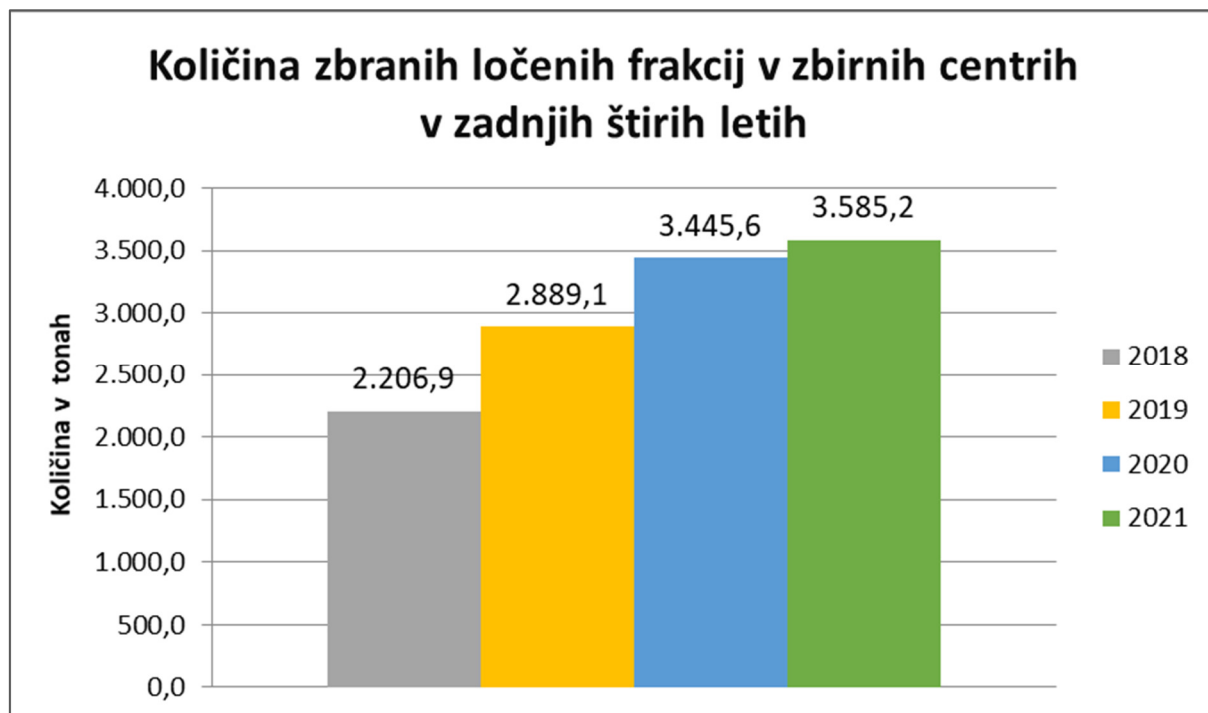
V primerjavi z obiskom občinskih zbirnih centrov pa je še vedno zelo **malo gospodinjstev, ki se odločijo za naročilo odvoza kosovnih odpadkov s svojega dvorišča**. Takih je v občinah, ki imajo to možnost, **bilo v letu 2021 le nekaj čez 5 %**, zato bomo povzročitelje o tej možnosti morali aktivno obveščati tudi v prihodnje. Gre namreč za storitev, ki je uporabnikom zelo prijazna in zanje tudi enostavna.

Tabela 2: Povprečno število obiskov v zbirnih centrih v letu 2021 na vključeno gospodinjstvo po občinah

Občina	Povprečno število obiskov na posamezno vključeno gospodinjstvo
Beltinci	3,8
Cankova	2,5
Črenšovci	2,2
Dobrovnik	2,5
Gornji Petrovci	0,5
Grad	2,0
Hodoš	1,0
Kobilje	2,7
Kuzma	2,3
MO Murska Sobota	2,5
Moravske Toplice	0,5
Odranci	3,4
Rogašovci	1,4
Šalovci	1,4
Tišina	1,7
Turnišče	2,7
Skupno povprečje	2,3

Opomba k tabeli: Občina Puconci nima urejenega lastnega zbirnega centra za ločeno zbiranje frakcij, ki bi bil v upravljanju izvajalca GJS zbiranja komunalnih odpadkov, lahko pa občani le-te oddajo v Regijskem zbirnem centru CERO Puconci.

Spodnji graf prikazuje gibanje količin ločenih frakcij, zbranih v občinskih zbirnih centrih, v zadnjih štirih letih. **Zbrana količina ločenih frakcij je v letu 2021 za dobrih 62 % večja kot v letu 2018.**

Ločeno zbrani komunalni odpadki so, kot smo že navedli, v letu 2021 predstavljali 58,9 % vseh zbranih komunalnih odpadkov, kar je več kot v letu prej. To je razvidno tudi iz tabele na naslednji strani, kjer so podatki prikazani po občinah. Rezerv je še precej, še posebej v nekaterih občinah, kjer žal še nismo dosegli niti polovičnega deleža ločeno zbranih frakcij. Upamo, da bomo krivuljo tako z uvajanjem novih storitev kot je npr. zbiranje stekla od vrat do vrat kot s številnimi osveščevalnimi aktivnostmi, v letu 2022 obrnili navzgor.

V letu 2021 smo tako zbrali povprečno 321 kg komunalnih odpadkov na prebivalca in sicer 189 kg ločenih frakcij in 132 kg mešanih komunalnih odpadkov. To je 2 kg več ločenih frakcij in 3 kg manj mešanih komunalnih odpadkov kot v letu 2020. Želimo si, da bi se tak trend nadaljeval tudi v prihodnje, hkrati pa ne bi naraščala skupna količina zbranih komunalnih odpadkov.

Tabela 3: Ločeno zbrani in mešani komunalni odpadki po občinah

OBČINA	Število prebivalcev (SI STAT 2019)	Leto 2020			Leto 2021				
		Mešani komunalni odpadki (MKO) v kg	Ločeno zbrane frakcije (LZF) v kg	% LZF 2020	Mešani komunalni odpadki (MKO) v kg	Ločeno zbrane frakcije (LZF) v kg	MKO/prebiv. v kg	LZF/prebiv. v kg	% LZF 2021
Beltinci	8098	1.038.455	1.739.321	62,6%	1.088.790	1.809.145	134	223	62,4%
Cankova	1724	222.321	238.174	51,7%	202.024	240.770	117	140	54,4%
G. Petrovci	1992	157.200	178.377	53,2%	158.120	204.589	79	103	56,4%
Hodoš	358	57.060	48.324	45,9%	49.160	51.293	137	143	51,1%
Kuzma	1574	144.680	175.854	54,9%	143.840	207.461	91	132	59,1%
M. Toplice	5853	830.850	886.328	51,6%	830.030	906.762	142	155	52,2%
M. Sobota	18.742	3.766.185	5.784.367	60,6%	3.706.650	5.709.345	198	305	60,6%
Puconci	5892	406.104	338.143	45,4%	395.080	350.226	67	59	47,0%
Rogašovci	3070	266.120	356.667	57,3%	228.160	368.131	74	120	61,7%
Grad	2063	169.570	260.682	60,6%	159.210	268.681	77	130	62,8%
Šalovci	1383	101.300	134.518	57,0%	96.960	153.190	70	111	61,2%
Tišina	3970	613.994	539.643	46,8%	588.486	546.244	148	138	48,1%
Črenšovci	3958	346.280	548.694	61,3%	332.650	563.296	84	142	62,9%
Dobrovnik	1287	152.940	181.746	54,3%	143.170	198.655	111	154	58,1%
Kobilje	545	39.080	80.427	67,3%	38.460	76.246	71	140	66,5%
Odranci	1644	182.360	271.351	59,8%	172.110	266.037	105	162	60,7%
Turnišče	3170	317.520	469.564	59,7%	292.260	435.152	92	137	59,8%
SKUPAJ	65.323	8.812.020	12.232.179	58,1%	8.625.160	12.355.226	132	189	58,9%

Opombe k tabeli: V tabeli so zajete količine, ki jih je zbralo podjetje Saubermacher – Komunala kot izvajalec GJS zbiranja komunalnih odpadkov v teh občinah, brez količin, ki jih na tem območju zberejo drugi izvajalci.

Pri občini Puconci niso zajete zbrane količine v naseljih Puconci in Vaneča, kjer je izvajalec GJS zbiranja določenih vrst komunalnih odpadkov drugo podjetje.

3.2 Nevarni in posebni odpadki

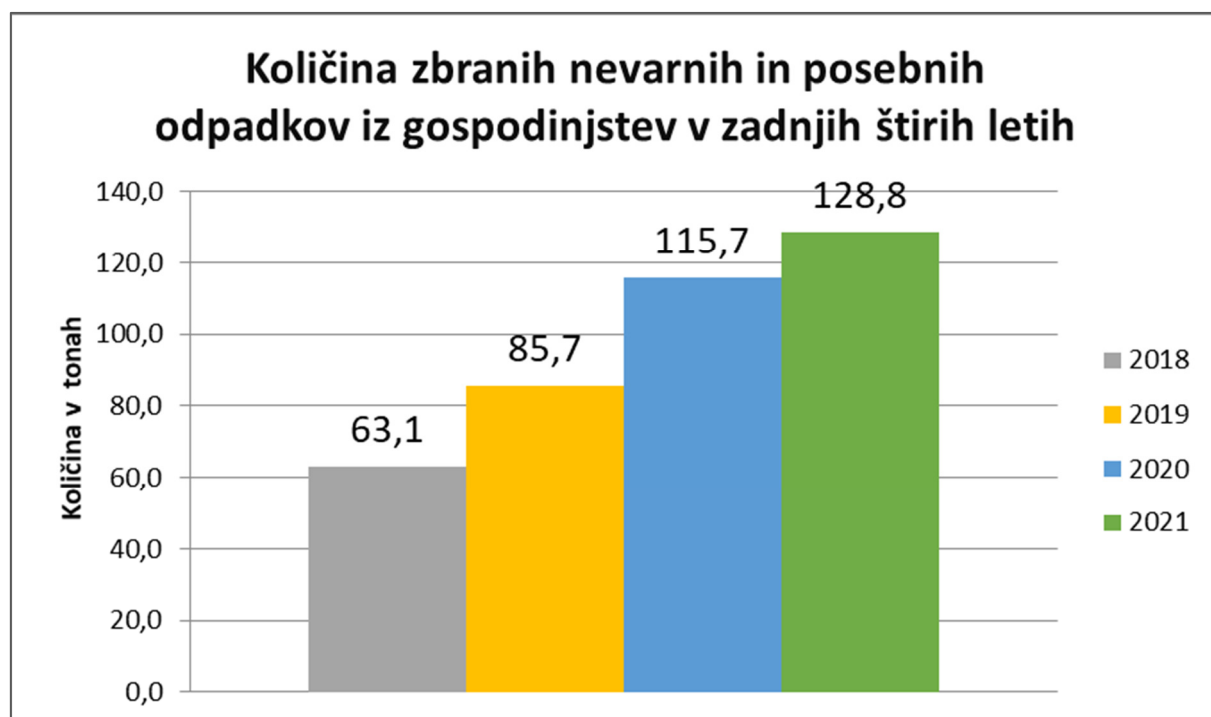
Tabela 3: Zbrani nevarni in posebni odpadki

Količina v tonah

	2020	2021	Indeks 2021/2020
GOSPODINJSTVA (akcije zbiranja nevarnih in posebnih odpadkov iz gospodinjstev v občinah, kjer izvajamo GJS zbiranja komunalnih odpadkov ter zbirna centra Murska Sobota in Beltinci)	115,7	128,8	111,3
INDUSTRIJA IN OBRT	2.440,5	2.786,5	114,2
SKUPAJ ZBRANI NEVARNI IN POSEBNI ODPADKI	2.556,2	2.915,3	114,0

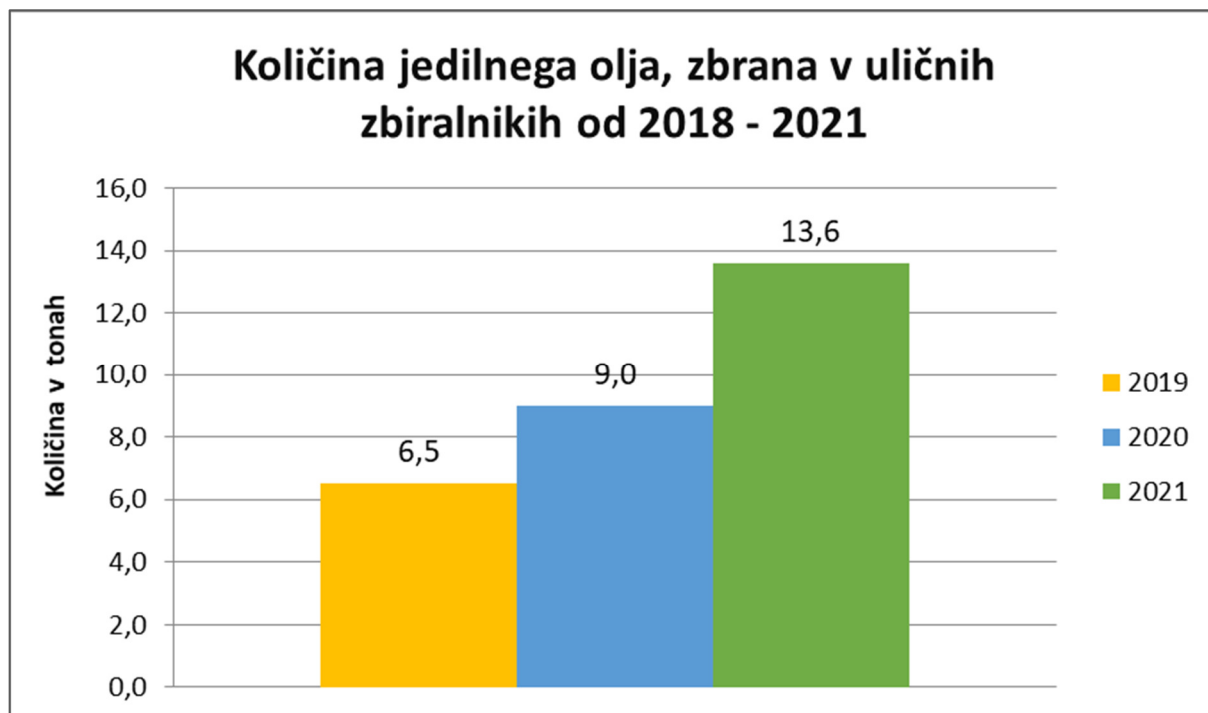
Gospodinjstva:

Nevarne in posebne odpadke, ki nastajajo v gospodinjstvih, zbiramo na akcijah zbiranja teh odpadkov, v zbirnih centrih Murska Sobota in Beltinci, jedilno olje pa tudi v uličnih zbiralnikih. V letu 2021 smo na vseh omenjenih lokacijah zbrali **128,8 ton nevarnih in posebnih odpadkov**, kar je za 11,3 % več kot v letu 2020. **Od leta 2018 se je količina teh odpadkov iz gospodinjstev podvojila**, kar je razvidno tudi iz spodnjega grafa. Gospodinjstva oddajo največ odpadnih barv in lakov, jedilnih in motornih olj ter onesnažene embalaže.

Občani nevarne in posebne odpadke vse pogosteje oddajo sproti med letom v zbirnih centrih. Na ta način smo teh odpadkov v letu 2021 zbrali več kot na sobotnih akcijah, kar pomeni, da je rešitev uporabnikom prijazna, saj so se navadili čim več ločeno zbranih odpadkov oddati sproti.

Količina oddanega **odpadnega jedilnega olja v uličnih zbiralnikih** se je v zadnjem letu povečala za 51 %, kar je rezultat dodatno postavljenih uličnih zbiralnikov. Število teh smo v letu 2021 povečali iz 14 na 27.

Industrija in obrt:

Odpadki, zajeti pri industriji in obrti so nekomunalni odpadki iz podjetij in drugih organizacij ter komunalni odpadki, ki jih zbiramo pri drugih izvajalcih javne službe. Lahko rečemo, da gre za odpadke, ki izvirajo iz dejavnosti povzročitelja.

V letu 2021 smo zaustavili trend padanja zbrane količine nevarnih in nenevarnih odpadkov iz dejavnosti. Zbrali smo 2.786,5 ton teh odpadkov, kar je za 14 % več kot v letu 2020.

Povečanje količin v letu 2021 izhaja predvsem iz povečanja količin tistih odpadkov, ki jih je bilo v letu 2020 zbrano manj zaradi zaustavitve nekaterih dejavnosti v času epidemije koronavirusa (npr. organski kuhinjski odpadki – količina v letu 2021 je bila v primerjavi z letom 2020 za 29 % večja). Zaradi močnega vpliva koronavirusa na zdravstvo smo v letu 2021 povečali zbrano količino infektivnih in neinfektivnih odpadkov iz organizacij kot so Splošna bolnišnica Murska Sobota in zdravstveni domovi.

Med zbranimi nevarnimi in posebnimi odpadki iz dejavnosti predstavljajo največji delež organski kuhinjski odpadki (24,8 %), sledijo odpadki iz zdravstva in veterine (13,2 %) ter tekstilni in usnjeni odpadki (8,1 %).

4 NAČRTI ZA LETO 2022

Najpomembnejši načrti za leto 2022 so:

- zbiranje stekla in steklene embalaže po sistemu od vrat do vrat v občinah Beltinci, Kuzma, Puconci, Šalovci, Hodoš in Grad
- označevanje (čipiranje) zabojnikov v občinah Cankova, Gornji Petrovci, Grad, Hodoš, Kuzma, Moravske Toplice, Rogašovci, Puconci, Šalovci in Tišina
- nadgradnja mobilne aplikacije Saubermacher - Komunala z rešitvami za poslovne subjekte
- izgradnja samooskrbne sončne elektrarne
- izvajanje zadanih aktivnosti v okviru ukrepov certifikata Družbeno odgovoren delodajalec na področjih organizacijskega upravljanja, usklajevanja poklicnega in zasebnega življenja zaposlenih, varnosti in zdravja na delovnem mestu ter medgeneracijskega sodelovanja
- nakup okolju prijaznega smetarskega in dostavnega vozila
- nadaljevanje aktivnosti za brezpapirno poslovanje
- zaključek natečaja Odpadno je uporabno 2021/2022 za vzgojno-izobraževalne zavode (izdelava dekorativnih izdelkov za dom iz odpadnih materialov)
- prijava na razvojno naravnane razpise